

Fængselsfunktionæren 4

Dansk Fængselsforbund

April 2004

3 Leder

4 Pop, vælgertække og kaos

6 Psykiatriske patienter i fængsel

- ◀ 8 **Lukket anstalt i Nuuk på vej**
Loven om grønlandernes tidsubestemte afsoning i Danmark ser ud til at blive stoppet. Dermed tyder meget på, at den såkaldte Grønlanderafdelings dage i Herstedvester er talte.

10 **Nedlagte Flygtningebarakker køres i stilling**

- ◀ 12 **Projekt Menneske behandlingsafdelingen i Horserød**

Et af de nyere tiltag i Kriminalforsorgen er etableringen af Projekt Menneske i Statsfængslet ved Horserød og på Vestre Fængsel i København. Her tilbydes kvindelige stofmisbrugere nu behandling efter en italiensk model.

- ◀ 15 **Projekt menneske motivationsarbejdet i Vestre Fængsel**

17 **Christania-aktion lagde ekstra pres på Kriminalforsorgen**

18 **Profil af en afdelingsformand Erling Grønholt Jensen**

19 **Profil af en afdelingsformand Lars Præstholt**

20 **Nul-tolerance - men kun i fængslerne**

21 **Den højeste pris**

21 **Debat**

22 **Navnenyt**

- ◀ 24 **Strafskærpelse eller..?**

Udgivet af Dansk Fængselsforbund
Vestre Kirkegårds Allé 3,
2450 København SV
Tlf. 3325 9801 - Fax 3325 9601
www.danskfaengselsforbund.dk

Redaktion: Forbundsformand
Carsten Pedersen (ansvh.)

Redaktør: John Rasmussen
Talosvej 7, 2770 Kastrup
Tlf. 3250 2037 - Mobil 4074 1487
E-mail: join-1@mail.tele.dk

Layout, produktion og tryk:
Imprint Grafiske Løsninger
Thurøvej 8 · 4700 Næstved
Tlf. 5572 6692 - Fax 5572 7320
imprint@imprint.dk
www.imprint.dk

ISSN: 0902-8897

Indlæg til Fængselsfunktionæren:

Artikler modtages på diskette, gerne med udskrift eller pr. e-mail. Husk at angive navn, stilling og tjenestested i tilfælde af spørgsmål fra redaktionen. Indlæg til »Debat« må max. være på 750 ord eller 4500 tegn incl. mellemrum. Foto modtages gerne. Hvis de ønskes retur, bedes det anført.

Indlæg senest den 10. i måneden før optagelse.

Artikler og læserindlæg er ikke nødvendigvis et udtryk for redaktionens holdning eller forbundets mening.

Politiets fjende nummer et – arresthusene

LEDER

Af Carsten Pedersen,
formand for
Dansk Fængselsforbund

Det danske politi har et problem.

Problemet er, at deres efterforskning tit bliver godt og grundigt spoleret. Så længe efterforskningen holdes til blot at være en sag mellem politiet og de kriminelle, går det egentligt meget godt. Problemet opstår, når politiet bliver nødt til at blande kriminalforsorgens institutioner ind i sagen. Når en mistænkt skal varetægtsfængsles. Så går det galt.

Forklaringen er enkel: I landets overfyldte arresthuse har man ikke en kina-mands chance for at hindre de indsatte i at kommunikere med hinanden. Arrestanter skal i videst muligt omfang hindres i at kommunikere med omverdenen – så man undgår, at de advarer medsam-mensvorne, fjerner spor eller afstemmer forklaringer. For dem, de sidder sammen med – de almindelige fanger – har fri adgang til at snakke med hvem-som-helst uden for murene. De kan ringe frit, de kan skrive frit, de får besøg og har udgang.

At det hænger sådan sammen kom-

mer ikke som den store overraskelse for os, der arbejder i Kriminalforsorgen. De håbløse forhold i arresthusene har været kendt i årevis.

Vi har også gjort solidt opmærksom på det – over for politikerne. Det gjorde vi – i øvrigt i fællesskab med ledelsen i kriminalforsorgen – forud for efterårets nye flerårsaftale om forsorgens økonomi.

Husk arresthusene, sagde vi. Husk at belægget tit ligger på den forkertes side af de 100 pct. Husk, at der til tider kun er to ansatte til 30 indsatte og at det er sikkerhedsmæssigt helt uforsvarligt, sagde vi. Husk, at de ansatte bliver mere og mere syge og nedslidte af forholdene. Husk, at gøre noget ved det, når I nu laver aftaler om økonomien for de næste år.

Men det så politikerne stort på. De afsatte ikke en krone ekstra til at forbedre forholdene i arresthusene.

Nu – mindre end et halvt år efter aftalen blev indgået – er de samme politikere ude og rynke på næsen af forholdene. Det er ikke godt nok, siger de.

Vi kunne ikke være mere enige. Ligesom vi var enige da de for kort tid siden måtte indrømme, at der var behov for at oprette ekstra pladser, ud over hvad de havde aftalt. Og ligesom vi var

enige i, at der skulle ske ændringer i styrketræningslokalerne – noget de heller ikke havde fundet kroner til i aftalen.

Problemet med denne slags brand-slukningsøvelser er blot, at der som regel er tale om nye politiske krav til Kriminalforsorgen, krav der ikke følges af kroner. Kriminalforsorgen må selv finde penge inden for sit budget.

Den slags er ikke muligt, uden at det går voldsomt ud over personalet. Man sparer nogle penge i Justitsministeriet, men den besparelse man opnår, bliver i realiteten til en ekstraudgift i andre offentlige kasser. Nemlig de kasser der betaler sociale ydelser til nedslidte mennesker.

At solidt politiarbejde går op i røg betyder naturligvis et massivt spild af skatteydernes penge. Ligesom skatteyderne spilder penge, når Kriminalforsorgens ansatte bliver mere og mere syge, og må førtidspensioneres i en alt for tidlig alder på grund af elendige arbejdsvilkår.

Det er uforståeligt, at de samme politikere, der for mindre end et halvt år siden sagde nej til at forbedre sikkerheden og overvågningen i arresthusene nu er forarget over, at det skranter med netop sikkerheden og overvågningen. Det smager af rå, uforfalsket populisme. ■

Pop, vælgertække og kaos

Justitsminister Lene Espersens (K) lovforslag om, at "nu skal det være slut med at ryge hash" giver en glimrende illustration af, hvorfor der for øjeblikket hersker kaotiske tilstande i de danske fængsler.

*Af Carsten Pedersen,
formand for Dansk Fængselsforbund*

Forklaringen på kaos er nemlig i bund og grund enkel: Ministeren vil frygtelig gerne føre – og signalere – stram retspolitik, men hun er ikke i stand til at finde de penge, der skal til, for at føre en sådan politik på en sikker, anstændig og forsvarlig måde.

Som nu hash-forslaget. "Sund fornuft," kalder ministeren det. Og det, der angiveligt er sund fornuft er, at alle skal have en bøde for selv en lille klump hash. Eller det vil sige: Næsten alle – for socialt udsatte og narkomaner skal ikke have bøden. De har jo ingen penge, så de kan alligevel ikke betale den, har ministeren givet udtryk for. Dog skal de, tilføjer hun, hvis de fremturer, og bliver taget flere gange med hash, have en bøde alligevel.

Vi kan alle se det for os – politimanden, som har fat i kraven på en arrestant i tætsiddende lædervest, der råber "Neej, lad være, lad mig gå – jeg er jo socialt udsat, jeg må godt! Men hvis I vil have fat i én, der har et arbejde og ryger lidt i weekenden, så kender jeg hans adresse!"

Hvis ikke det var for det ufrivilligt komiske måtte man nærmest betragte det som tragisk, at en minister – der i skåltaler hylder retsstatsprincipper som

lighed for loven – kan bringe sig ud i den slags argumentation.

Men forklaringen er enkel. Hun vil nemlig ikke sige det, som det er. Nemlig: "Jeg vil gerne sende det her signal, men jeg håber ikke, at politiet pågriber alt for mange, der ikke kan betale. De skal jo sidde bøden af, og det koster fængselspladser og penge, og det har vi ikke råd til."

Til trods for, at lovforslaget skærper straffen for besiddelse af alle mulige andre former for narko, så er der – i alt – afsat fem ekstra pladser til hele pakken. Ikke hundrede, ikke halvtreds, nej fem.

Det tragiske element bliver ikke mindre af, hvad ministeren lægger op til, der skal ske inden for fængslernes mure. Den samme gruppe – narkomaner og socialt udsatte – der skal holdes fri af bøder udenfor fængselsmurene skal nemlig af med bøder, hvis de har hash

på sig indenfor. Om argumentet er, at de pengeløse pludselig bliver rige af, at komme i fængsel, ved jeg ikke – men absurd er det.

Den sande forklaring på denne ekstra absurditet er mindst lige så enkel. Oprindeligt havde ministeren lagt op til frihedsstraf ved hashfund i fængslerne. Men hun havde ikke afsat én eneste fængselsplads til den øvelse – til trods for, at et simpelt regnestykke viser, at det vil koste mindst 60 pladser om året. Valget var at afsætte et antal ekstra pladser eller skrue ned for ambitionerne. Det første koster penge, det sidste er gratis. Man valgte det sidste, og skiftede frihedsstraf ud med bøde. Vupti: Lovforslaget var nu blevet gratis – på papiret var der jo ikke behov for ekstra pladser, nu var det jo kun bøder.

På papiret var der forskel, men i den virkelige verden kommer det ud på et.

For socialt udsatte og narkomaner bliver nemlig ikke rigere af at komme i fængsel, så de kommer alligevel til at sidde deres bøder af. Med mindre altså, at vi bliver visket i øret, at den nye lovgivning blot er et politisk signal, vi ikke skal tage alvorligt.

Gang på gang

Præcis den slags papirøvelser har vi i Kriminalforsorgen set rigtig mange af, de seneste år. De bidrager voldsomt til det kaos, vi lever i for øjeblikket. Måned efter måned, kvartal efter kvartal er fængslerne blevet fyldt langt ud over bristepunktet, stemningen er elendig, arbejdsforholdene rædselsfulde.

Og forklaringen synes hver gang at være den samme. Man vil gerne føre en stram retspolitik og mener i øvrigt, at det giver plusser i vælgernes karakterbog. Derfor melder man, med brask og bram ud, at *nu sætter vi ind over for rockere, hashhandel på Christiania, hashbesiddelse hos alle (på nær de udsatte), nar-kohandel, kvindehandel, vold, voldtægt* etc. etc.

Men man er simpelthen ikke villig til at betale hvad det koster. Derfor bliver man – gang på gang – "overrasket" over, at denne eller hin stramning fyldte fængslerne lidt mere. Overraskelsen betyder, at de såkaldte løsninger, der bliver lagt ned over Kriminalforsorgen kommer haltende bagefter udviklingen. For sent. For lidt. Og for skræbende løsninger.

Taberne bliver de ansatte i fængslerne, der i det daglige skal betale prisen for ministerens jagt på at tage politiske stik hjem.

Vi så det, da man for et par år siden skulle beregne konsekvensen af strafskærpelserne. Behovet var 200 ekstra pladser, man afsatte penge til halvdelen.

Vi så det, da Kriminalforsorgen sidste

år havde brugt for mange penge og derfor skulle spare et trecifret millionbeløb. Alle partier i Folketinget kunne se, at en stor del af pengeforbruget skyldtes en række ekstrakrav til fængslerne, blandt andet en lang periode med alt for mange fanger. Derfor var de villige til at spæde til. Men ministeren sagde nej.

Vi så det ved finanslovsaftalen sidste år, hvor der ikke blev afsat én ekstra krone til at renovere de mange over hundrede år gamle fængsler, der forfalder i et forrygende tempo. Et behov staten selv har dokumenteret så rigeligt. Der blev heller ikke afsat kroner til at øge sikkerheden i landets arresthuse til trods for at behovet er lige så veldokumenteret.

Vi så det, da det blev besluttet at undersøge de indsattes urinprøver for ulovlige stoffer. Ministeren ønskede, i første omgang, ingen undersøgelse for anabole steroider. Det var for dyrt, mente hun.

Vi så det, da Lene Espersen for nylig fremlagde en plan for oprettelse af 175 nye pladser. Hvad der kunne have været et fremskridt for Kriminalforsorgen bliver i stedet det modsatte: Flygtningebaraker af gipsonit og blik, hvor fangerne kan pakkes tæt – to og to i celler på ti kvadratmeter.

Netop ved den lejlighed brød hun i øvrigt et løfte, som hun ellers har givet, senest for få måneder siden: "Når vi runder årsskiftet 2003/2004 så er det slut med de alt for mange fanger, så overholder vi vores del af aftalen," havde hendes budskab tidligere været. Og aftalen var klokkeklar, nemlig at man fylder fængslerne 92 pct. op. Da vi rundede årsskiftet lå vi fortsat nær de 100 pct. Og da ministeren i starten af marts fremlagde sin plan veg hun fra det klokkeklare løfte. Nu var det pludselig blot en blød hensigtserklæring.

Skidt med, at fangerne kommer

under konstant pres ved at ligge stablet eller skulle dele værelse med nogen de måske ikke kender, skidt med, at det gør dem aggressive og ustabile, skidt med arbejdsmiljøet, skidt med at stressbarometeret konstant står på rødt. Bare vi får flest mulige pladser for færrest mulige penge.

Hver tiende ansat på støtten

For os der arbejder i Kriminalforsorgen virker det som ren pop-politik. Man tager scoringerne hjem i offentligheden, og lader andre om at betale regningen.

Og regningen, den er ret konkret: Som udviklingen er lige nu, tyder alt på, at der bliver sat en meget trist rekord ved udgangen af i år. Fra VK-regeringen trådte til i 2001 og frem, vil mellem otte og ti pct. være blevet førtidspensioneret eller flyttet til et skånejob med løntilskud.

Langt de fleste bliver afskediget af helbredsbedingede årsager, og de er som regel kørt helt, helt ned, når de må forlade Kriminalforsorgen. Og de er ikke gamle. Gennemsnitsalderen for de afskedigede ligger på 44 år. For mig at se er det en decideret katastrofe. I al beskedenhed er der tale om ansvarlige og ordentlige mennesker, som har haft det job at løse en væsentlig samfundsopgave. Problemet har været kendt længe. Alligevel blev der i den seneste økonomiske aftale om Kriminalforsorgen afsat "nul" kroner til at afhjælpe det.

Og sådan er det, desværre. Der er ingen tegn på, at kaos er under afvikling. Det sker først, når pop-politikken bliver afløst af en reel interesse for at løse de problemstillinger, man har som øverste ansvarlig for en stor personalegruppe. ■

Psykiatriske patienter i fængsel

Fængselsfunktionærer i landets arresthuse står jævnligt magtesløse over for indsatte, der læner sig op ad en sindssygdom. Med nærmest mirakuløse helbredelser vurderer de psykiatriske skadestuer syge fanger egnet til ophold i fængsel, selv om de viser tydelige tegn på at have brug for psykiatrisk behandling.

Tillidsmand i Århus arrest, Ole Stenum, er blot én af flere fængselsfunktionærer, der til daglig står med den slags problemer på halsen. Det er belastende for alle parter, siger han med henvisning til, at de psykisk syge indsatte skaber uro og problemer for sig selv og andre. Problemet bliver ikke mindre af, at fængselspersonalet risikerer at blive gjort ansvarlige, når en psykisk syg indsat begår selvmord.

Ifølge en sygeplejerske, der har sin daglige gang i arrestsektoren, er det alt-afgørende, om den indsatte har en psykiatrisk diagnose før indsættelsen. Hvis ikke det er tilfældet, lander vedkommende i en gråzone, hvor der ikke er megen hjælp af hente. Og det ser lige så sort ud i de tilfælde, hvor psykosen er relateret til stofmisbrug. Sygeplejersken påpeger, at hvis en indsat er synligt psykotisk, vil vedkommende pt. blive indlagt. De svære situationer opstår, når man ikke umiddelbart kan vurdere om der er tale om skuespil eller en reel

psykose. Den indsatte skal dog altid til Psykiatrisk Skadestue for en vurdering. Kriminalforsorgen er slet ikke gearret til disse typer af indsatte. Måske har lægerne ret, når de vurderer, at en indsat ikke er sindssyg. Men er det forsvarligt at sende vedkommende tilbage til fængslet, blot fordi vedkommende befinder sig i gråzonen?

Landdækkende problem

Formændene for arresthusenes organisation i Jylland, Fyn og på Sjælland beretter om lignende episoder, hvor deres medlemmer risikerer at stå som sorteper. Den afgørende dialog foregår læger imellem, fordi de har kompetencen på området. Det sender fængselsfunktionærerne ud på tilskuerpladserne i et spil, der kan ende med døden. Selvmord forekommer i fængselsverdenen hvor det er almindeligt kendt, at der sidder mange mennesker bag celledørene med behov for psykiatrisk behandling.

Men selv om de 3 AO-afdelingsformænd Søren Klit, Rene Larsen og Robert Demyen vurderer sagen med deres medlemmers øjne, erkender de også, at alle er presset. Hele vejen rundt mangler der både celle og sengepladser. Måske derfor står Kriminalforsorgens klientel ikke øverst på listen, når der er flere bud om samme sengeplads.

Som den sjællandske formand udtaler, ligger fejlen helt tilbage til sidst, Danmark havde en borgerlig regering. Dengang nedlagde man nemlig størstedelen af de psykiatriske sengepladser på landsplan. Omkring 8.000 ud af 12.000 psykiatriske sengepladser forsvandt med et pennestrøg, og det er ifølge Søren Klit den indlysende årsag til, at behandlingssystemet ikke kan tage imod de patienter, der har brug for psykiatrisk behandling. Gaderne bugner af kriminelle, der

burde tilbydes psykiatrisk behandling. I stedet får de lov at fylde sig med stoffer og begår selvsagt kriminalitet for at lave penge til finansiering af deres misbrug.

Psykotiske indsatte er tikkende bomber

Alle i arresthuset kan se det. Personalet snakker om det og drøfter situationen med sygeplejersken. De øvrige indsatte lægger også mærke til at der er noget rivende galt, når en medindsat viser tegn på at være alvorligt psykisk syg. Den syge er tvunget til treogtyve timers ophold i døgnet i en otte kvadratmeter store celle. Ofte uden andre menneskers selskab. Han kan optræde provokerende og truende over for alle omkring sig. Nogle psykisk syge låner endda masser af smøger og kaffe til den helt store guldmedalje, selv om kreditværdigheden er lig nul. Når det kan lade sig gøre må det være fordi, noget fundamentalt træder i kraft. De øvrige indsatte vender ryggen til og lader grænserne flyde lidt i forhold til deres egne indbyrdes regelsæt. For personalets vedkommende prøver man også med alle midler at berolige den indsatte og få hverdagen til at glide problemfrit med alt hvad det indebærer af medicinering, samtaler og "socialsmøger". Det giver sjældent længerevarende resultater. Og både indsatte og personale kan komme meget tæt på tolerancetærsklens kant når oplevelsen er, at man holdes vågen og hele tiden er i sving på grund af en psykisk syg person. Én, ingen vil tage ansvaret for, og som meget let kan blive voldelig. Det øger risikoen for umotiverede og uforudsigelige overfald, ligesom den indsatte kan finde på at begå selvmord. De psykiatriske skadestuer har pligt til at vurdere behovet for indlæggelse, og det gør de såmænd også. Desværre lader der til at være forskel på sundhedssekto-

rens velvillighed over for henholdsvis arresteranter og mennesker uden for fængselsverdenen.

Hvem er ansvarlig ved selvmord?

Der findes ingen statistik over antallet af indsatte med behov for psykiatrisk behandling. Og slet ikke over indsatte, der er havnet i en gråzone, som kun byder på behandling i form af beroligende medicin og socialsmøger for at holde den gående i bare en halv time til. Selv om personalet gør en stor indsats i den slags situationer, er det ikke altid nok. Nogle indsatte ender med at tage livet af sig selv. Og når det sker, melder det store spørgsmål sig. Hvem er ansvarlig? Det kan være nok så frustrerende, at den psykiatriske skadestue sender en indsat tilbage til cellen. Ikke desto mindre er fængselspersonalets ryg dækket ind, når bare den indsatte er henvist til professionel behandling fra fængslets side. Så er ansvaret nemlig skubbet over på modsatte side af bordet. Sådan beskriver en sygeplejerske over for "Fængselsfunktionæren", hvordan tingene virker i praksis. Sygeplejersken har stået i lignende situationer utallige gange og mener, at det i høj grad handler om, hvorvidt en indsat før indsættelsen har en kendt psykiatrisk diagnose som skizofreni eller maniodepressiv tilstand. Hvis ikke, ja, så lander den indsatte altså midt i den belastende gråzone. Sygeplejersken oplever det hele som en omgang ping pong, hvor de psykiatriske afdelingers åbenhed over for fanger er meget lille.

Vagtmesteren fik "næsen"

Arrestforvarer i Hobro, Flemming Solberg er formand for arrestforvarerne i Danmark. Han bekræfter, at de psykia-

triske afdelinger og skadestuer i mange tilfælde returnerer syge indsatte, i løbet af ganske få timer, med besked om, at den indsatte ikke vurderes psykisk syg eller selvmordstruet. Langt størstedelen af arresthusene har intet sundhedspersonale, altså ingen sygeplejerske og kun en læge, som er tilknyttet med to til tre timer ugentligt. Derved bliver det svære for fængselspersonalet at spotte de psykisk syge indsatte.

Flemming Solberg har personligt oplevet en drabsmand, der blev tilset på psykiatrisk skadestue til vurdering før anbringelse i Randers arrest. Den indsatte var ukendt i systemet, og blev vurderet "ikke-selvmordstruet" og efterfølgende sat ind i det jyske arresthus.

Sytten minutter efter indsættelsen blev han fundet hængt i sit lagen. Han var død. I dette tilfælde fik vagtmesteren i arresthuset en næse. "Det er voldsomt frustrerende for personalet, siger Flemming Solberg, at man dels har oplevet et selvmord med de selvbeprejelser og påvirkninger det medfører. Og dels, at man skal vente på tilbagemelding på interne undersøgelser, hvor ombudsmanden har mulighed for at udtale kritik".

En anden problematisk situation er ifølge Flemming, at det er svært at få overført indsatte til Anstalten ved Herstedvester. "Der sidder efterhånden ganske mange indsatte i arresthusene, som man, via mentalundersøgelser og lignende, har vurderet har et behandlingsbehov og som så skal anbringes på Herstedvester. Der sker bare intet. Rent aktuelt har jeg to mand siddende. Den ene med otte år i total, selvvalgt isolation. Han har siddet her i huset siden september måned 2001. Den anden er idømt tre år seks måneder og er fjernet fra ventelisten. Han skal prøveløslades i november. Det bliver helt sikkert herfra."

Læge afviser kritik

Erik Kjærsgård er overlæge på psykiatrisk afdeling i Esbjerg Sygehus med speciale i psykiatri og medicin. Ud over sit arbejde som overlæge er han også tilknyttet en håndfuld arresthuse, hvor han jævnligt tilser de indsatte. Han mener ikke, det er svært at få indlagt en indsat, der har brug for psykiatrisk behandling. I mange tilfælde, fastslår han, drejer det sig om, at den indsatte forsøger at manipulere sig til bedre forhold end den kedelige fængselscelle. Derfor kan der opstå situationer, hvor den vedkommende kun er til vurdering på psykiatrisk skadestue i ganske kort tid og altså vender tilbage uden at have modtaget behandling. Samtidig kan personer, der læner sig op ad "psykosetærsklen", hurtigt få det bedre, hvis de anbringes under friere forhold. Erik Kjærsgård siger, at han kan få en indsat indlagt øjeblikkeligt, hvis han beder om det. Men i flere situationer vælger han altså at gennemføre, hvad han kalder en passende observationsperiode for at undgå at raske fanger snyder sig til friere forhold end i et fængsel.

Dette arbejde består blandt andet i at fængselsfunktionærene skal skrive rapporter om den indsattes adfærd, ligesom det inkluderer samtaler med vedkommende selv og lægen. Det ryster imidlertid ikke de tre afdelingsformænd. De beskriver et problem i forhold til psykisk syge i fængslerne, som desværre er mere almindeligt end sjældent. Første skridt i den rigtige retning må være, at registrere antallet af indsatte, der har behov for psykiatrisk behandling. Når problemets omfang så er klarlagt og gråzonen ikke længere er en gråzone, må forholdene ændres. Alt andet er uværdigt. ■

Af Kenneth Skipper

Lukket anstalt i Nuuk på vej

Grønlænderafdelingen i anstalten ved Herstedvester er placeret i underetagen på bygning KO.

Loven om grønlandernes tidsbestemte afsoning i Danmark ser ud til at blive stoppet. Dermed tyder meget på, at den såkaldte Grønlænderafdelings dage i Herstedvester er talte.

Det skal være slut med at sende grønlandere til afsoning i lukket fængsel i Danmark. I stedet skal de fremover afsones i Grønland. Sådan lød budskabet,

da den såkaldte Nordatlantiske gruppe i Folketinget i starten af februar fremsatte et beslutningsforslag om at ændre forholdene for de indsatte grønlandere i Herstedvester.

Med Dansk Folkepartis positive opbakning til forslaget, tegner der sig et flertal blandt partierne i Folketinget for, at den midlertidige ordning fra 1963, der gør det muligt at fængsle grønlandere i Danmark på ubestemt tid, skal stoppe. Flertallet består af Folketingets partier, minus regeringen og Kristendemokraterne

Siden 1963 har en midlertidig ordning

betydet, at grønlandere, der er blevet erklæret for farlige og uegnede til afsoning i de åbne grønlandske fængsler, sendes til lukkede anstalter i Danmark på ubestemt tid. Hensigten har været, at de skulle behandles her, hvorefter de skuldet sluses tilbage til Grønland og de åbne fængsler. Men ifølge Henriette Kjær, bistandsvæргеordinator for de indsatte grønlandere i Herstedvester, så er det ikke gået særlig godt. Udslusningen af grønlandere tilbage til Grønland har nemlig været meget begrænset.

"I perioden fra 1998 til 2004 har vi én succeshistorie. Altså én enkelt person er

blevet ført tilbage til en åben anstalt i Grønland – det er simpelthen ikke godt nok," siger Henriette Kjær.

Heftig kritik af ordningen

Grønlændernes tidsubestemte afsoning i Danmark er gentagne gange blevet kritiseret fra Amnesty International.

"Umenneskelig, grusom og ydmygende," har kritikken lydt. Samtidig har der været rettet en skarp kritik af det forhold, at grønlændere, der anbringes i Danmark til afsoning, befinder sig så langt væk fra familier og vante omgivelser. "Det er i forvejen en straf oven i straffen, at disse dømte grønlændere er anbragt i et fængsel i Danmark over 4.000 km borte fra deres hjemland," sagde Lars-Emil Johansen fra det grønlandske Siumut parti under debatten om beslutningsforslaget i Folketinget.

Regeringens linie i spørgsmålet omkring grønlændernes tidsubestemte afsoning i Danmark har været afventende. Man venter på, at Den Grønlandske Retsvæsenkommission bliver færdig med sin gennemgang og vurdering af det grønlandske retsvæsen. Det arbejde har kommissionen været i gang med i ti år – siden 1994. Forventningen er, at kommissionen kan præsentere en rapport i løbet af dette forår, men noget tyder nu på, at kommissionens langvarige arbejde kan blive overhalet indenom, af et flertal i folketingsalen. Et flertal der kan bringe grønlændernes tidsubestemte afsoning i Danmark til ophør, og formentlig bane vejen for, at der over tid kan bygges en lukket anstalt i Grønland – sandsynligvis i Nuuk.

Lange perspektiver

I Herstedvester tager man den seneste politiske udvikling omkring grønlændernes afsoning i Danmark med ophøjet ro.

Ingen grønlandsk dømte på gangen eller i cellerne. Det er billedet på fremtiden for Herstedvesters grønlænderafdeling, hvis det står til flere politiske partier på Christiansborg

"Jeg tror det har meget lange udsigter, før der bliver bygget en lukket anstalt i Grønland, og før der bliver uddannet det rette personale til denne svære opgave," siger John Rasmussen, afdelingsformand for fængselsfunktionærerne i Herstedvester.

Han glæder sig dog over, at problematikken omkring grønlændere, der afsoner langt væk hjemmefra kommer op til diskussion, for som han siger: " Det er jo dybest set at dobbeltstraffe grønlændere at sende dem til afsoning meget

langt væk hjemmefra, så derfor er det da glædeligt, at der omsider er tegn på, at grønlænderne fremover selv skal tage sig af disse fanger - men perspektiverne er nok lange". ■

Af Jesper Bjerrehuus

Nedlagte flygtningebarakker køres i stilling

Med oprettelsen af 175 ekstra pladser forventer justitsminister Lene Espersen (K), at bringe både venterkø og belæg ned på et acceptabelt niveau.

"Venterkøen i Kriminalforsorgen er ikke acceptabel for en borgerlig regering – derfor har vi i dag indgået en aftale med Dansk Folkeparti, der skaber 175 ekstra fængselspladser i 2004"

Ordene var justitsminister Lene Espersens (K), da hun på et pressemøde den 2. marts 2004, fremlagde regeringens forslag til et hasteindgreb over for den voldsomme overbelægning og hastigt stigende venterkø, som i øjeblikket lægger et meget stort pres på landets fængsler.

Justitsministerens løsningsmodel på denne akutte problematik er tre nedlagte flygtningebarakker, der sammen med 25 pladser på Politigården i København kommer til at give 175 pladser ekstra til Kriminalforsorgen. Ekstra pladser, som ifølge justitsministeren er det der skal til, for at Kriminalforsorgen kan få nedbragt venterkøen og belægningsprocenten i landets fængsler til et mere holdbart niveau.

Hvor de tre barakker skal opstilles er endnu uklart, men justitsministeren kunne på pressemødet dog løfte sløret for, at det sandsynligvis bliver Sønderjylland, Nordjylland og et sted på Sjælland, der kommer til at lægge grund til barakkerne.

De 25 pladser på Politigården i København ønsker justitsministeren primært at anvende til de negativt stærke fanger, herunder rockerne. Hensigten med pladserne på Politigården er, at de skal gøre det muligt at afvikle de disciplin-

nærstraffe, det hidtil har været umuligt at finde plads til andre steder. Justitsministeren gjorde det ved fremlæggelsen gentagne gange tydeligt, at de knapt så behagelige celler på Politigården har et klart disciplinært sigte mod de indsatte, der laver ballade. "Vi har tænkt os at anvende cellerne på Politigården til de personer, der fremsætter trusler og vold mod fængslets ansatte," sagde hun og fortsatte: "Og så er det jo samtidig en fordel, at der på den anden side af væggene i disse celler befinder sig 500 politibetjente, der hurtigt kan træde til, hvis der bliver problemer."

Fupfanger

Problematikken omkring de såkaldte fupfanger, altså indsatte der afsoner for andre, fremsatte justitsministeren også initiativer til at få stoppet.

Fotografering af de indsatte og en skærpet kontrol med de indsattes identitet vil fremover blive værktøjerne, der skal sikre, at de mennesker, som har modtaget en straf, også er dem, der afsoner straffen.

Samtidig blev der fremlagt planer rettet mod de dømte, der ikke møder op til afsoning. Sanktionen mod udeblevne fanger, skal ifølge justitsministeren, fremover være forringede muligheder for prøveløsladelse, når fangen først er kommet ind og afsone. Desuden skal politiet være mere opsøgende i forhold til at indhente udeblevne fanger til afsoning.

Blandet modtagelse

Hos både SF og Socialdemokraterne var der tilfredshed med justitsministerens initiativer til at afhjælpe det voldsomme pres, som Kriminalforsorgen i øjeblikket er under.

Men samtidig en klar kritik af justits-

ministerens manglende rettidige indgriben over for problemerne i Kriminalforsorgen.

"Det er glædeligt, at regeringen nu endelig er blevet lydhør over for de problemer, som Kriminalforsorgen har stået med gennem flere år. Men på grund af den lange nølen, som justitsministeren har udvist i spørgsmålet, er der altså lang vej til at komme ventelisterne til livs", sagde Lissa Mathiesen, kriminalforsorgsordfører for Socialdemokraterne. Hun undrer sig endvidere over, at det allerede få måneder efter finanslovens vedtagelse, er nødvendigt med nye bevillinger: "Det giver unægtelig indtryk af en presset justitsminister, der gang på gang sætter ind med hovsaløsninger på et alvorligt samfundsproblem".

En påstand der afvises af justitsministeren, som forsvarer sig med, at indgrebet er et udtryk for, at strafmassen er vokset hurtigere end forventet, og at regeringen ikke tøver med at reagere, når denne udvikling giver problemer i Kriminalforsorgen.

Denne reaktion kommer til at koste 150 millioner kroner nu, og 92 millioner fremover hvert år, oveni den økonomiske flerårsaftale for Kriminalforsorgen, som regeringen indgik med Dansk Folkeparti kort før årsskiftet. ■

Af Jesper Bjerrehuus

*Det er endnu uklart,
hvor de tidligere
flygtningebarakker
skal placeres.*

*En kommende
fængselsgang, i en
af de tidligere
flygtningebarakker*

Projekt Menneske

Behandlingsafdelingen i Horserød

Et af de nyere tiltag i Kriminalforsorgen er etableringen af Projekt Menneske i Statsfængslet ved Horserød og på Vestre Fængsel i København. Her tilbydes kvindelige stofmisbrugere nu behandling efter en italiensk model.

Allerede i efteråret 2001 påbegyndtes planlægningen af den narkobehandlingsafdeling, der i samarbejde mellem den selvejende institution Projekt Menneske, Socialministeriet og Kriminalforsorgen, blev en realitet i Statsfængslet ved Horserød i maj 2003.

Der er afsat ca. 10 mio. kr. til projektet over en tre-årig forsøgsperiode.

To nyistandsatte bygninger, adskilt fra de øvrige fængselsafdelinger af et trådhegn, udgør de fysiske rammer for den halvåbne afdeling, der har plads til i alt

14 kvindelige indsatte stofmisbrugere. Den ene bygning er, udover de 14 pladser, indrettet med både fælleskøkken, fælles opholdsstue og personalekontor. I den anden bygning er der etableret et fritidsområde med bl.a. motionsredskaber og TV-stue. Endvidere er der her tre grupperum, der anvendes i den terapeutiske behandling.

På afdelingen er der fire faste behandlere fra Projekt Menneske, der sammen med en overvagtimester, 9 fængselsfunktionærer og en administrativ

Et værelse på den nyistandsatte behandlingsafdeling.

Fritidsområdet er placeret i en af bygningerne sammen med blandt andet fjernsynsstue og grupperum

medarbejder samt en tilknyttet sygeplejerske, skaber det altafgørende terapeutiske behandlingsmiljø.

Der er to fængselsfunktionærer på afdelingen både formiddag og eftermiddag samt en på nattevagt. Afløsningen af formiddagsholdet sker forskudt, således at den ene fængselsfunktionær har en time sammen med en af kollegerne fra eftermiddagsholdet. Det giver den nødvendige tid til at overdrage og videreføre det igangværende arbejde. De fire behandlere arbejder primært i dagtimerne på alle hverdage, men der er også en til stede én aften om ugen samt om lørdagen.

I forbindelse med afdelingens opstart blev der gennemført en uges kursus for personalet, hvor de blev undervist i behandlingskonceptet, herunder de cognitive og italienske teorier. Teorier der baserer sig på ansvar og respekt for medmennesket samt det at være en del af et fællesskab. Og i modsætning til flere andre behandlingsformer fokuseres der ikke på misbruget som det primære problem, men derimod på den bagvedliggende livssituation, der gør livet så smertefuldt, at det ikke kan leves uden stoffer. Uddannelsen af personalet følges op af nogle halve dages ekstern supervision.

De kvindelige misbrugere kan komme fra hele landet og skal som udgangspunkt have modtaget dom. Dommens længde er ikke afgørende, men de indsatte skal som minimum kunne være på afdelingen i fire (helst seks) uger. Det betyder at der i behandlingen deltager indsatte i perioder fra én måned og op til over et år. Kravene til "pigerne", som de kaldes i daglig tale, er klare. De skal være motiverede for behandlingen og der accepteres ingen former for rusmidler, hverken på afdelingen eller under eventuel udgang. Det er ikke et krav at de indsatte skal være stoffri, når de kommer

Overvagtimester Erik Rasmussen sammen med personale og indsatte på udendørsområdet, hvor behandlingsafdelingens kvinder kan opholde sig, uden kontakt til fængslets øvrige indsatte

på afdelingen, men så skal der allerede den dag de modtages, aftales et nedtrappingsforløb. Afdelingens uniformerede leder, overvagtimester Erik Rasmussen, understreger vigtigheden af, at de indsatte er stoffri under opholdet men tilføjer, at der efter et konkret skøn er mulighed for at give den enkelte en ekstra chance, hvis de selv kommer og erkender en overtrædelse af reglerne. "Men det får konsekvenser i form af udelukkelse fra aktiviteterne uden for fængslet og betinget eller ubetinget strafcelle," siger han. "Alle indsatte har en hjemanstalt, hvortil de er visiteret, så vi præcist ved hvor de skal hen, hvis de skal forlade afdelingen," siger overvagtimester Erik Rasmussen.

Inden de indsatte modtages til behandling, skal de udfylde et ansøgningskema, som drøftes på afdelingen og såfremt den indsatte vurderes egnet, ser afdelingen gerne at der arrangeres et forbesøg, hvor ansøgeren kan få et indtryk af, hvad hun siger ja til. Har den indsatte ikke været på forbesøg, aftales der en fortrydelsesret på 1-4 uger, hvor den indsatte kan sige fra igen.

Behandlingen og dermed dagligdagen er bygget op om det helt grundlæggende i almindelig livsførelse: Otte timers arbejde, otte timers fritid og otte timers sovetid.

Arbejdet for de indsatte er koncentreret om faste rutiner i en struktureret hverdag. Den traditionelle arbejdspligt er delvist erstattet af rengøring, madlavning og havearbejde. Derudover er der fast daglig gruppeterapi af halvanden times varighed og hertil kommer blandt andet individuelle samtaleforløb, tema-grupper og skriftlige opgaver. Der udbetales ikke kostpenge til den enkelte, men pengene går i en fælles pulje som der indkøbes mad for. Fællesspisningen er et fast holdepunkt for alle på afdelingen.

Fritiden planlægges dels med aktiviteter på afdelingen og i fritidsområdet men også med ture ud af fængslet. I løbet af ugen er der f.eks. svømning og solcenter på programmet og i weekenderne kan der være arrangeret skovture, biografbesøg, go-kart eller andet. På afdelingen kan fritiden blandt andet bruges i motionsrummet eller foran fjernsynet. Der er mulighed for besøg i fritiden på hverdagene og i weekenden.

Sovetiden bruges selvsagt til hvile, så der kan skabes en normal døgnrytme for de indsatte.

Inge Nørgaard, der er behandler på afdelingen, siger, at det er vigtig at få lagt dagligdagen i faste rammer. "Det handler om at få vendt op og ned på nat og dag," siger hun og tilføjer: "Mange af pigerne har aldrig nogensinde tidlige-

re haft en almindelig dagligdag, så der tages ikke udgangspunkt i misbrugsproblemerne som et sygdomsbegreb, men derimod som manglende sociale relationer og dårlige opvækstbetingelser." "Vi skal faktisk samle op på alle de manglende færdigheder, der hvor pigerne slap, allerede i 13-14 års alderen. Det kan være alt lige fra at kunne sy og strikke," siger Inge Nørgaard.

I forbindelse med behandlingsforløbet lægges der stor vægt på, at de indsatte pårørende tilbydes at deltage i støttegrupper, hvor de kan dele deres erfaringer og arbejde med de problemer, der knytter sig til den situation de befinder sig i. Afdelingens behandlere tilbyder endvidere de pårørende individuelle samtaler og det planlægges desuden at afholde en weekend hvor de kan blive undervist.

Der laves løbende planer for den enkelte indsatte. Dels i forbindelse med opholdet på afdelingen men også i forbindelse med udsusning enten til friheden eller til videre døgnbehandling. Disse planer udarbejdes i samarbejde med den visiterende myndighed, som er et rådgivnings- eller misbrugscenter udenfor Kriminalforsorgen. ■

Af John Rasmussen

Projekt Menneske

Motivationsarbejdet i Vestre Fængsel

Resultaterne

Når der oprettes behandlingspladser, er der både politiske og faglige forventninger og målsætninger. Det betyder, at der (kort sagt) skal vurderes på, om resultaterne står mål med indsatsen.

Det er Institut for Rusmiddelforskning ved Århus Universitet, der skal følge op på resultaterne for Projekt Menneske i Kriminalforsorgen.

Den enkle måling består i at se på hvor mange indsatte, der efter opholdet på behandlingsafdelingen løslades til en stof- og kriminalitetsfri tilværelse som gode lovlydige borgere. Den mere interessante, men også langt vanskeligere, vurdering omfatter tillige de knap så målbare succeskriterier, som positive oplevelser i afsoningsforløbet, større indsigt i egen situation og derved bedre muligheder for at klare situationer, der ellers ville ende galt. Altså de små skridt på vejen mod det ultimative mål for narkotikamisbrugeren.

En del af de indsatte der overføres til behandlingsafdelingen i Horserød kommer fra Vestre Fængsels kvindeafdeling. Projekt Menneske har siden etableringen af afdelingen i Horserød også haft en behandler fast tilknyttet Vestre Fængsel. Behandleren står, med hjælp fra pt. to fængselsfunktionærer, for motivationsarbejdet, som er opdelt i to faser. Første fase går ud på at få kvinderne til at indgå i en gruppe og få dem til at se på egen livssituation samt sætte ord på hvad de har af drømme, forhåbninger og ønsker for fremtiden. I øvrigt tre ord, der går igen gennem hele behandlingsforløbet. Anden fase drejer sig mere målrettet om, at den indsatte finder ud af, om hun ønsker at ændre på egen situation og hvem der i givet fald kan være med til at disse ønsker går i opfyldelse. Det er ikke et krav til de indsatte, at de ønsker at blive stoffri, for at de kan deltage i motivationsprogrammet. "Motivationsarbej-

det handler først og fremmest om at skabe håb hos misbrugerne," siger Anita Kjeldsen, der er fast tilknyttet behandler på Vestre Fængsel. "Pigerne skal have lov til at opleve succes historier. De skal have realistiske drømme og håb for fremtiden og finde ud af, hvilke små skridt man skal tage for at nå dertil," siger hun.

Ud over Anita Kjeldsen og de to fast tilknyttede fængselsfunktionærer kommer der én dag om ugen en behandler fra afdelingen i Horserød og deltager i motivationsarbejdet. Dette styrker samarbejdet mellem motivationsdelen og behandlingsafdelingen men har primært til formål, at de indsatte kommer til at kende en af de behandlere, som måske senere bliver en del af deres hverdag i Horserød.

Der deltager for tiden ca. 15 kvindelige indsatte i motivationsdelen. Kvindene er ikke placeret på samme afdeling og

Kvindeafdelingen i Vestre Fængsels Vestfløj, der er base for motivationskurset

Behandler Anita Kjeldsen og fængselsfunktionær Jeanette ved en af cellerne på kvindeafdelingen

de er heller ikke adskilt fra de øvrige indsatte.

Hverdagene starter med at behandle- ren går rundt til samtlige tilmeldte indsatte på cellerne. Fra kl. 9.00 og til kl. 9.30 er der morgengymnastik. Det er frivilligt om man vil deltage og det er deltagere, der på skift sammensætter og gennemfører programmet. 3-4 gange om ugen gennemføres der gruppeterapi med det overordnede formål at skabe forandring. Endvidere arbejdes der i grupper med forskellige temaer, blandt andet har ét omhandlet positive følelser. Der afholdes også individuelle samtaler med de indsatte ligesom skriftlige opga-

ver er en del af projektet. Der afvikles også tidvis aftenarrangementer. Fritidsaktiviteterne foregår dels på afdelingen og dels i fritidsområdet, som de indsatte selv har været med til at istandsætte. I øjeblikket arbejdes der på et vaskeriprojekt samt istandsættelse af cellerne, som en del af beskæftigelsesdelen i motivationskurset.

Der har ikke været problemer med at få de indsatte tilmeldt motivationsdelen. "Men det er en hurdle for flere af de indsatte at gå i behandling i et fængsel. I starten var det svært for mange, at der var fængselsfunktionærer med, og der har også været tilfælde hvor indsatte,

der valgte stoffri behandling, blev mobbet af de øvrige," siger Anita Kjeldsen. Hun tilføjer, at det nu er helt accepteret, at fængselsfunktionærerne deltager.

Der er ingen faste tidskrav til motivationsdelen, der dog helst ikke skal være mindre end fire uger. Gennemgående arbejdes der med fokus på, at deltagere selv skal lære at tage et ansvar.

Alle kvindelige indsatte fra Københavns Fængsler, der overføres til behandlingsafdelingen i Statsfængslet ved Horserød, har været igennem et motivationsforløb. ■

Af John Rasmussen

Christiania-aktion lagde ekstra pres på Kriminalforsorgen

Der blev skrevet politihistorie ved aktionen på Christiania i sidste måned. Det usædvanlige var, at næsten alle de mere end 50 anholdte siden blev varetægtsfængslet og sat i isolation. Men den historiske dag betød trængsel i fængslerne.

Det var lige begyndt at lysne for personale og indsatte i landets fængsler. Belægningen faldt og endnu flere pladser var på vej, da alle gode prognoser med et blev slået i itu. Allerede ved årets begyndelse havde virkeligheden overhalet Kriminalforsorgens beregninger, og med politiets storstilede aktion på Christiania i sidste måned er man nu tilbage på en gennemsnitlig belægning på godt 98 pct. og har overbelægning flere steder i landet.

"I forvejen gik det meget langsomt med at få sænket belægningen, og det blev selvfølgelig ikke bedre af, at vi i løbet af få timer skulle finde isolerede varetægtspladser til over 50 mennesker. Vi klarede det, men det betyder altså, at vi nu er tilbage med et gennemsnit, som ligger langt fra de 92 pct., som er målet."

Det siger Ina Eliassen, der som sous-chef i Kriminalforsorgens ressourcestyringskontor til daglig gør sit bedste for at planlægge sig ud af problemerne med fyldte fængsler og lange ventelister.

Umuligt at forudse

Selvom rygterne længe havde svirret, om at politiet forberedte noget særligt i fristaden, havde ingen i ressourcestyringen dog forudset, at en enkelt aktion

på Christiania på en gang kunne lægge beslag på en stor del af landets varetægtspladser og dermed vanskeliggøre forsøgene på at styre belægningen i fængslerne.

"Det kunne vi umuligt forudse. For det første er prognoserne lavet for mange måneder siden og desuden er det altså meget usædvanligt, at en enkelt aktion resulterer i så mange varetægtsfængslinger som her," siger hun. Faktisk kan hun ikke huske, at det tidligere er sket.

At aktionen virkelig var ganske usædvanlig bekræftes af Ole Wagner, som leder narkotikaafdelingen ved Københavns Politi. Ved store demonstrationer og omfattende uroligheder kan der især i København nemt være mange anholdte, men i sådanne situationer løslades langt de fleste hurtigt igen. Det særlige ved tirsdagens aktion var, ifølge Ole Wagner, at masseanholdelserne var planlagte og skete på baggrund af et grundigt stykke politiarbejde. Kun en enkelt af de anholdte blev hurtigt løsladt, mens resten blev varetægtsfængslet i mindst 14 dage.

"Jeg tror faktisk, at vi har skrevet politihistorie. Hverken jeg eller mine kolleger kan komme i tanker om en lignende aktion, hvor så mange blev anholdt og fængslet. Så vi er selvfølgelig både glade og stolte af resultatet," siger han.

Endnu 60 navne på listen

Selv om der endnu er godt 60 navne på Ole Wagners liste over folk, der mistænkes for at have forbindelse til hashhandelen på Christiania, afviser han, at Kriminalforsorgen kan forvente endnu en bølge af anholdelser.

"Det var en engangsting, det kan jeg næsten love," siger han og tilføjer en stor ros til fængselsvæsenet for deres

håndtering af den massive og pludselige tilgang af varetægtsfanger.

For de ansatte i fængslerne havde det utvivlsomt været en nemmere opgave at løse, hvis de havde fået bare et enkelt hint fra politiet om, hvad der skulle ske. Men ifølge Ole Wagner var det for risikabelt at lade for mange vide besked om aktionen. Derfor var personalet i landets fængsler ganske uforberedt, da de mange varetægtsfanger skulle indlogeres i løbet af tirsdag eftermiddag og aften.

"Der er ingen tvivl om, at det var en voldsom opgave at løse. Vi måtte flytte en forfærdelig masse fanger, som ikke havde spor lyst til at blive flyttet og desuden havde vi hele tirsdag eftermiddag og langt ud på natten ekstra personale til at hjælpe, når fangerne skulle fremstilles i dommervagten," lyder det fra Ina Rasmussen, der er funktionærernes tillidsmand på Vestre Fængsel.

Hun er glad for, at politiet og Kriminalforsorgens ledelse har anerkendt den store indsats og de mange overarbejdstimer, som personalet skød i projektet: "Og så håber jeg ikke, at politiet har planer om at gøre det igen foreløbig, selvom vi selvfølgelig ikke kan bede dem om at være mindre flittige, fordi vi ikke har pladser," siger hun. ■

Af Malene Bo

Profil af en afdelings- formand

Navn:

Erling Grønholt Jensen

Stilling:

Fængselsfunktionær

Afdeling:

Personaleorganisationen ved
Statsfængslet i Ringe

Antal medlemmer:

90

Tillidskarriere:

1995–2001 Afdelingsnæstformand

1998–2001 Afdelingsnæstformand
og kasserer

2001– Afdelingsformand

Nuværende udvalgsposter i DF:

Personalepolitisk udvalg
Informationsudvalget

Ansæt år:

1982

Tjenestesteder:

Statsfængslet i Ringe 1982 – 2004

Udstationeret til Statsfængslet i

Renbæk 1995

Erling Grønholt Jensen

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant ?

Lyst og energi til at være med til at gøre noget ved udviklingen især vedrørende det psykiske arbejdsmiljø, som på daværende tidspunkt løb i den forkerte retning i Statsfængslet i Ringe.

Med mange års erhvervs erfaring og tillidshverv lå det ikke særligt fjernt at påtage sig opgaven som tillidsrepræsentant og der igennem at være med til at løse nogle åbenlyse samarbejdsproblemer.

Hvad har været din største udfordring som tillidsrepræsentant indtil nu?

Den største udfordring har helt klart været at forbedre personalets sikkerhed og få tilført de nødvendige personaleressourcer som i dag gør, at vi delvis kan dobbelt postbesætte fængslets afdelinger.

Det har ligeledes været en stor udfordring at være med til at opbygge et godt samarbejde i fængslet og agere som en konstruktiv modspiller til ledelsen.

Hvilke store opgaver står du og din lokalafdeling over for nu og i den nærmeste fremtid?

Udviklingen går stærkt i Statsfængslet i Ringe og der er konstant nye indsatsområder og løse ender som der skal arbejdes med. Takket være en god og erfaren bestyrelse tror jeg på, at vi i fremtiden kan matche de krav kollegaerne har til os.

En af de kommende større opgaver som drøftes i øjeblikket er muligheder og fordele ved at indgå en SU/MIO aftale.

Vi har sikkerhedsmæssige problemer på vores kvindeafdeling som stadig er uløste efter meget lang sagsbehandling.

Bemandingen i vores isolation og sygeafdeling er utilstrækkelig da vi i en lang periode har haft et stort antal syge samt indsatte som nægter at påtage sig arbejde.

Vores produktionsværksteder har store problemer dels med manglende ordrer og dels med umotiverede indsatte, hvilket i fremtiden vil kræve alternative tanker om den måde vi beskæftiger de indsatte på, og hvilken beskæftigelse, der er den mest hensigtsmæssige for målgruppen, med budgetmål, som er inden for rækkevidde af det opnåelige.

Informationen og kommunikationen skal struktureres og forbedres.

Hvordan tror du at Kriminalforsorgen vil udvikle sig i løbet af de næste 5 – 10 år ?

Jeg er bange for, at de politiske udmeldinger og stramninger, der lægges op til i fremtiden, vil påvirke personalets psykiske arbejdsmiljø i negativ retning.

Kapacitetsproblemerne vil hobe sig op til noget nær det uoverskuelige.

Vi vil få problemer med at rekruttere nyt personale, og jeg frygter at et stadigt stigende antal medarbejdere, efter mange års påvirkninger af dårligt arbejdsmiljø, vil bukke under for det psykiske arbejdspress.

Store problemer med negativ stærke fanger i fremtiden, især gruppen af indsatte med indvandrerbaggrund vil give os store problemer. Problemer som jeg er bange for vil udvikle sig som Kriminalforsorgens altoverskyggende problem i fremtiden.

Den måde, man i de nye fængsler har påtænkt at sektionere afdelinger på, tror jeg vil brede sig i Kriminalforsorgen og dermed give personalet nogle muligheder for en bedre og mere tidssvarende håndtering og behandling af de indsatte.

Profil af en afdelings- formand

Navn:

Lars Præstholm

Stilling:

Fængselsfunktionær

Afdeling:

Statsfængslet på Kragsskovhede

Antal medlemmer:

66

Tillidskarriere:

1999 – 2002 Bestyrelsesmedlem

2002 – Afdelingsformand

Nuværende udvalgsposter i DF:

Differentieringsudvalget

Ansæt år:

1981

Tjenestesteder:

Statsfængslet på Kragsskovhede

Lars Præstholm

Hvad fik dig til at blive tillidsrepræsentant?

Det var muligheden for at få mere indflydelse på min arbejdsplads og dermed være med til at præge den i en positiv retning.

Hvad har været din største udfordring som tillidsrepræsentant ?

Det er svært at sige, da jeg er jo ikke har været tillidsrepræsentant i så mange år. Hvis jeg skal fremhæve noget, så må det være de personalesager, som vi har kørt og hvor vi har fået et, for de implicerede medlemmer, gunstigt resultat. Personalsager er altid vigtige, fordi de meget ofte har stor betydning for den enkelte kollega.

Hvilke store opgaver står du og din lokalafdeling over for nu og i den nærmeste fremtid ?

En af de helt store opgaver, som vi skal i gang med at løse lokalt, er planlægning og opstart af en "fleksibel halvlukket" afdeling med plads til 50 indsatte. Afdelingen skal åbne på Kragsskovhede den 1. december 2004 og i den anledning forudser jeg et stort stykke arbejde, som ligger foran os. Det er jo vigtigt, at den nye afdeling kommer til at fungere godt sammen med resten af fængslet.

Hvordan tror du at Kriminalforsorgen vil udvikle sig i løbet af de næste 5- 10 år ?

Jeg vil håbe på, at vi i Kriminalforsorgen får et bedre arbejdsmiljø, så vi ikke længere er mellem Danmarks 10 farligste arbejdspladser.

Jeg håber også, at vi snart får noget mere ro til at indarbejde nye tiltag. Der sker hele tiden ændringer, som skal indarbejdes, hvilket af og til har givet vanskeligheder.

Der skulle også gerne ske en forbedring med hensyn til antallet af personale, som på grund af sygdom, er nødt til at stoppe før normal pensionsalder. Det er vigtigt, at der bliver set nærmere på, hvad vi kan gøre for at ændre den nuværende udvikling.

Der er ingen tvivl om, at et bedre arbejdsmiljø ikke kun er til gavn for medarbejderne, men for Kriminalforsorgen som helhed. Den pris det koster at forbedre forholdene for medarbejderne, vil hurtigt tjene sig selv ind.

Nul-tolerance – men kun i fængslerne

Under parolen "nul-tolerance" er justitsminister Lene Espersen (K) gået forrest i kampen mod narkotika og stofmisbrug. Skærpede straffe og mere konsekvens venter fremover de, der tages med stoffer på sig – i hvert fald hvis de sidder i fængslerne.

Det betyder ikke noget, hvor mange gange man er blevet taget, eller hvor meget man har på sig. Modsat i dag vil hammeren nemlig fremover falde med minimum en bøde, hver eneste gang politiet pågriber borgere med euforiserende stoffer på sig. Eller det vil sige: Næsten hver eneste gang.

"Vi vil fortælle unge, at det er farligt at ryge hash, og at det kan føre til et større misbrug. Det handler om at signalere konsekvens over for de unge mennesker," sagde Lene Espersen til Politiken i forlængelse af, at lovforslaget om nul-tolerance blev fremlagt.

Imidlertid skal den såkaldte nul-tolerance ikke gælde alle, der fremover fanges med hash og euforiserende stoffer på sig. Stofmisbrugere og socialt udsatte vil nemlig ikke blive underlagt loven. Forklaringen er, at bl.a. Kriminalforsorgen, Politiet og dommerne, i sine høringssvar til lovforslaget har gjort opmærksom på det voldsomme ekstra pres, som vil blive lagt på Politiet, Anklagemyndigheden og Kriminalforsorgen, hvis nul-tolerance linien kommer til at gælde alle borgere.

"Høringssvarene fra de forskellige myndigheder har gjort indtryk – oprindeligt ønskede vi en ren linie, hvor alle med hash på sig skulle betale en bøde – nu har vi fået en mere pragmatisk linie," forklarede justitsministeren.

"Det er bare et udtryk for sund fornuft," sagde hun, med henvisning til, at en narkoman typisk ikke har penge til at betale bøden.

Hårde ord med på vejen

Justitsministerens udlægning af fornufts-begrebet, får imidlertid knubbede ord med på vejen. I Jyllands Posten skriver lederskribenten, at "synspunktet er naturligtvis ikke sund fornuft, men rendyrket ministerielt vås, der efterlader et billede af en minister i vildrede". Og i Det Kriminalpræventive Råd undrer man sig også over, at loven ikke skal gælde narkomaner og socialt udsatte grupper. "Det giver jo slet ingen mening og er et totalt brud på det helt fundamentale princip om, at alle i udgangspunktet er lige for loven," siger Eva Smith, formanden for Det Kriminalpræventive Råd til Politiken og fortsætter: "Signalet er nu, at det er i orden at ryge rigtig meget, mens det tilsyneladende er forkert at ryge lidt."

Fra Dansk Fængselsforbunds side, er der skepsis overfor justitsministerens linie.

"Hvis man giver bøder i stort omfang i Kriminalforsorgen, så må vi forvente at en del af dem bliver konverteret til fængselsstraf. Mange indsatte har ikke mulighed for at skaffe pengene. Det er besynderligt, at man tror man kan klare den sag uden at afsætte pladser til det," siger Carsten Pedersen.

Ingen sociale hensyn i forhold til de indsatte

Ifølge justitsministeren skal loven ikke tage sociale hensyn overfor de indsatte i landets fængsler. Her skal hammeren falde over for alle, der pågribes med ulovlige stoffer på sig.

"Det absolutte udgangspunkt i lovforslaget er, at såvel indsatte i Kriminalforsorgens institutioner som andre per-

soner skal straffes med mindst bøde, hvis de findes i besiddelse af ulovlige euforiserende stoffer," siger Lene Espersen.

Justitsministeren vurderer nemlig, at de indsatte har penge til at betale de bøder, som de evt. måtte blive tildelt, hvis de bliver taget med ulovlige stoffer på sig.

Fængselsfunktionæren har spurgt justitsministeren, hvad der vil ske i de tilfælde, hvor den indsatte ikke har penge til at betale sin bøde, og om sådanne tilfælde vil betyde, at den indsatte skal sidde bøden af. Det har justitsministeren ikke svaret på.

Fængselsfunktionæren har også spurgt justitsministeren, hvordan det kan være, at socialt udsatte og narkomaner i fængslerne ikke skal fritages fra loven, på samme måde som socialt udsatte og narkomaner udenfor murene vil blive det. Dette har justitsministeren heller ikke svaret på.

Derfor tyder alt nu på, at den differentiering af loven, som fremover angiveligt skal gælde uden for murene, ikke kommer til at gælde i fængslerne. Her vil justitsministeren køre nul-tolerance linien konsekvent overfor narko og stofmisbrugere.

Hos Socialdemokraterne er der opbakning til justitsministerens planer om, at loven ikke skal gælde narkomaner og socialt udsatte udenfor murene, men samtidig en skepsis over for, hvordan justitsministeren har tænkt sig at håndhæve nul tolerance linien inde i landets fængsler.

Socialdemokraternes retsordfører Morten Bødskov siger: "Der er i lovforslaget kun budgetteret med ekstra fem pladser. Det kan betyde et af to: Enten, at man ikke skal tage loven alvorligt inden for murene. Eller også er det endnu et eksempel på, at regeringen ikke i tilstrækkelig grad kompenserer Kriminalforsorgen for den belastning man udsætter den for." "Når det handler om indenfor murene, så giver det os anledning til at spørge justitsministeren: *Er du nu sikker på, at du har regnet rigtigt, når du vurderer, hvilke konsekvenser det har for Kriminalforsorgen?*". ■

Af Jesper Bjerrehuus

Den højeste pris

Drab på finsk fængselsfunktionær

Mandag den 23. februar i år tegnede fra morgenstunden af til at blive en ganske almindelig dag i fængslet ved den finske by Peltto. Men på ganske få sekunder udviklede de vante dagligdagsrutiner i fængslet sig til et frygteligt mareridt, der først tog ende, da en finsk fængselsfunktionær havde mistet livet, og en lærer i fængslet var blevet livsfarligt kvæstet. Et ulykkeligt resultat af to indsatte spontane flugtforsøg, der med hammer og økse som deres våben, med adskillige dødbringende hug mod vagtens hoved banede sig vej ud af fængslet.

De to fangers tid uden for fængslet var kortvarig, da finsk politi få timer efter kunne anholde de to undslupne fanger – men da var skaden allerede sket. En 45-årig finsk fængselsbetjent og familiefar havde mistet livet som følge af sit arbejde, og en anden var blevet livsfarligt såret.

Tiden efter den tragiske hændelse har, ifølge den svensk-finske avis Helsingin Sanomat, affødt stor sorg, men også selvransagelse i det finske fængselsvæsen og Justitsministerium. Ifølge avisen har forholdene for de finske fængselsfunktionærer og indsatte nemlig længe været meget pressede. En markant underbehandling og et voldsomt overbelæg, netop i Peltto fængslet, hvor den tragiske hændelse fandt sted, er ifølge avisen langt fra en enestående situation, men et udtryk for en generel tendens i de finske fængsler.

Samtidig har et markant misbrug af stoffer blandt de indsatte i Peltto og de øvrige finske fængsler, kombineret med gentagne interne voldelige opgør de indsatte imellem, ifølge avisen, været med til at skabe en meget spændt atmosfære mellem indsatte og fængselsfunktionærerne.

Peltto fængslet var ingen undtagelse. Her var der 250 indsatte, i bygninger, der officielt er godkendt til 189 indsatte.

"Fængslet er overbefolket" sagde Peltto-fængslets direktør Apso Häikiö til avisen i dagene efter den ulykkelige hændelse. Faktisk var antallet af indsatte i fængslet steget fra 150 til 250 indsatte på ganske få år, uden at det havde medført én eneste ekstra ansat fængselsfunktionær – der var stadig blot 70 vagter. Dette afspejlede sig også i den tragiske handling, da de to fanger, der afsonede tid for vold og bedrageri, satte deres drabelige flugtforsøg i gang. På dette tidspunkt var der kun én vagt og en lærer til ti indsatte i et lokale med bygningsværktøj udenfor fængslets mure. Bevæbnet med store værktøjer som hammer og økse, har det naturligvis været med livet som indsats, da vagten og læreren forsøgte at bremse det voldelige flugtforsøg. Det kostede vagten livet – han betalte den højeste pris. ■

Af Jesper Bjerrehuus

DEBAT

Vi skal modtage indlæg til næste nummer senest 10. april 2004

KUC er ikke dyrere end eksterne kursusleverandører

*Af Uddannelseschef
Jørgen Balder, KUC*

KUC's kurser er ikke dyrere end sammenlignelige eksterne kurser.

Det hævder fængselsfunktionær Thomas Nielsen, Vestre fængsel, i et debatindlæg i fængselsfunktionæren nr. 3/2004, at de er.

Han sammenligner et 2-dages kursus i "Konfliktløsning og kommunikation" udbudt af Københavns Kursuscenter og Aftenskole, KKA, med et "tilsvarende" kursus af 2 dages varighed, udbudt af KUC.

Det første kursus koster 505 kr. Desuden skal der ikke betales ekstra for transport, time-dagpenge, normtid og særlige ydelser.

Et tilsvarende internt 2-dages kursus koster ifølge Thomas Nielsen ca. 5.000 kr. plus ekstra omkostninger til transport, time-dagpenge og aflønningsudgifter mv.

Det er ikke rigtigt.

KUC har fået oplyst, at KKA's kursus består af 10 lektioner fordelt på 2 dage. Der er hverken overnatning eller forplejning og der er kun 1 underviser.

KUC's deltagerpris for et tilsvarende kursus, dvs. et kursus afviklet på et af centerets egne kursussteder med 20 deltagere, uden forplejning og overnatning og med 1 underviser, ville være nogenlunde den samme, dvs. ligge mellem ca. 400 og ca. 600 kr. pr deltager.

KUC er altid åbne over for at placere et kursus på tjenestestedet, eller i umiddelbar nærhed heraf, for at minimere rejseudgifterne.

Hverken fængslerne eller KUC kan

DEBAT

dog se bort fra time- dagpengereglerne og reglerne om normtid, særlige ydelser m.v. Det er nok de færreste medarbejdere, der frivilligt ønsker at give afkald herpå.

KUC's aktuelle kurser i konfliktløsning kan hverken med hensyn til indhold eller varighed m.v. sammenlignes med et åbent aftenskolekursus, som det ovenfor nævnte fra KKA. KUC's kurser består i brush-up træning af selvforsvarsteknikker, magtanvendelsesgreb, såkaldt lempelege konflikt håndteringsmetoder og førstehjælp. Der er tale om internatkurser af 4 til 5 dages varighed med fuld forplejning. Kurserne er bemandede med 2 instruktører (bl.a. for at minimere skadesrisikoen ved selvforsvarstræningen).

Fængselsfunktionærer skal med regelmæssige intervaller, pt. ca. hvert 7. år regnet fra afslutningen af grunduddannelsen, gennemgå et af KUC's konfliktløsningskurser. Herved får de på en ensartet måde vedligeholdt og ajourført deres kriminalforsorgsfaglige kvalifikationer på dette område.

KUC's kursusvirksomhed på efteruddannelsesområdet skal over en treårig periode overgå til at operere på markedslignende vilkår (såkaldt efterspørgselsstyring). KUC vil herefter ikke have monopol på at levere kurser inden for efteruddannelsesområdet, herunder obligatoriske kurser. Vi skal så fuldt ud konkurrere med eksterne kursusleverandører på pris og kvalitet. Vi mener, at vi allerede nu er i stand til at levere kurser, herunder ikke mindst kurser med kriminalforsorgsfagligt indhold, der kan konkurrere på såvel pris som kvalitet med kurser udbudt af eksterne kursusleverandører, der ikke modtager offentligt tilskud. ■

Så er Emil også nået til pensionsalderen!

For 3 år siden var vi alle til fest i anledning af Emil's 60 års fødselsdag, og vi så alle frem til endnu 3 gode år med Emil i Arresthuset i Holstebro. Nu er de 3 år gået og med udgangen af april går Emil over i pensionist-rækkerne.

Emil Meedom Poulsen startede sin karriere på Statsfængslet i Møgelkær i 1969. Herfra havde han et par korte udstationeringer til arresthusene i Aalborg og Viborg, inden han den 1. april 1978 startede i Holstebro. Det blev således til 26 år gode år "det ved vi - Emil også selv vil sige". Emil har i den grad sat sit præg på Arresthuset i Holstebro på en god måde. Han har altid været afholdt og vellidt af hele personalet, og hvis der var nogen forbedringer til gavn for personalet, som vi ønskede, ja - så blev Emil ved at arbejde på tanken, til tingene blev lavet/indkøbt.

Emil har jo også taget sig meget af arresthusets arbejdsdrift. En opgave han er gået op i med stort engagement til stor gavn for alle i huset. Emil har haft en utrolig evne til at finde noget godt arbejde i lokalområdet, til gavn for både indsatte og arresthuset. Var der problemer omkring arbejdet og Emil havde fri, var det kun en opringning til ham, så kom han i huset, for at hjælpe med at udrede tingene for sine kollegaer. Desværre har vores arbejdsgiver ikke altid påskønnet hans indsats efter fortjeneste. Det er dog lykkedes for arresthuset 2 gange, at få Direktoratet til at påskønne hans ekstraordinære indsats.

I fritiden har Emil altid været meget aktiv sportsmand. Han har spillet fodbold og været fodbolddommer indtil for mindre end ½ år siden, og på håndboldområdet har han været en aktiv leder for klubben i Mejdal. Så mange af Emils søndage er gået med håndbold i hallen.

Sygedage er noget Emil aldrig har haft, dog faldt han for 5 år siden om på arbejdet en varm sommerdag, og blev kørt næsten livløs på Holstebro Sygehus. Noget, der gav vi andre nærmest et chok, at Emil kunne blive ramt af den slags ting. Heldigvis kom Emil hurtigt til kræfter igen og vendte tilbage til arbejdet. Her i starten af februar kom Emil og fortalte, at han skulle på sygehuset for at få hjertet undersøgt, men som Emil selv sagde, "så var det ikke noget der betød noget". Han mente i hvert fald ikke, at der var noget galt med hjertet, - i hvert fald ikke noget alvorligt.

Det kom derfor som noget af et chok for både Emil, hans kone og familie samt vi andre, da vi fik besked om, at Emil skulle have en by-pass operation hurtigst muligt. Her i skrivende stund, er operationen veloverstået, men alvorligt var det, da der var tale om en 6 dobbelt by-pass. Så han var altså mere syg end han selv og vi andre troede, men vi er overbevist om, at Emil nok skal komme tilbage i fin form. Men arresthuset er nu blevet fortid. Vi, der bliver tilbage, ser frem til, at du tit kikker ind til os. Hele flokken i arresthuset ønsker dig et godt otium, i selskab med dit første lille barnebarn, som nu vil komme til at nyde godt af din omsorg.

Personalet i Arresthuset i Holstebro.

NAVNE

25 års jubilæum

Den 15. april 2004, kan værkfører Jørn Wagner Poulsen fejre sit 25 års jubilæum som ansat i staten.

Efter godt 16 måneder som FN soldat på Cypern, begyndte Jørn som værkfører på prøve, den 1. november 1980, i køkkenet på statsfængslet i Horsens, hvor han nu fungerer som ledende køkkenmester.

Jørn er en vellidt og respekteret kollega, som leder køkkenet på bedste vis.

Vi ønsker Jørn tillykke med jubilæet.

På værkførerforeningens vegne
Leo Mogensen

25 års jubilæum

Den 1. april 2004 var det 25 år siden Holger Andersen Stollig, blev ansat som fængselsbetjent på prøve i Statsfængslet i Horsens.

Holger, som er uddannet elektriker, overgik til arbejdsdriften den 1. april 1992, som værkfører i el-værkstedet, hvor han har været siden.

Holger er en vellidt og respekteret kollega, som vi ønsker et stort tillykke med jubilæet.

På værkførerforeningens vegne
Leo Mogensen

Også Ole er nu gået over i pensionistrækken.

Med udgangen af januar måned 2004 er Ole Sørensen blevet pensionist. Det er sket lidt før end både Ole og vi andre havde regnet med, men for ca. 1½ år siden blev Ole ramt af en alvorlig ryglidelse, som lægerne ikke kunne gøre noget ved, og derfor var der kun sygepension som alternativ. Det var bestemt ikke det Ole havde regnet med, og vi forstår godt, at det er svært at blive "hjemmegående", når man har mest lyst til noget andet.

Ole startede sin karriere inden for Kriminalforsorgen den 1. januar 1971 i Vridsløselille. Ole kom til Arresthuset i Holstebro den 1. marts 1973, så det blev således til over 30 år i Holstebro. Ole har altid været en meget engageret og god kollega, og optaget af at gøre vores arbejdsplads til noget særligt. Ole var i mange år vores tillidsmand. Et arbejde han gjorde meget ud af og han opnåede dengang mange gode resultater, som vi den dag i dag fortsat har stor glæde af. Vi har alle været meget glad ved at have Ole som kollega, og vi ved, at Ole har været glad, ved de over 30 år i Holstebro.

I fritiden har Ole også været meget aktiv. I flere år løb han mange Maratonløb både herhjemme og i udlandet, ligesom han i mange år i sommerhalvåret cyklede de 36 km på arbejde, fra hjemmet i Herning til Holstebro og retur.

Ole har også i en periode været skribent til Fængselsfunktionæren, hvor han bl.a. har skrevet en del om hans besøg i et fængsel i Polen. Ole har også været skribent til et lokal dagblad. I forbindelse med de festligheder vi som kollegaer har deltaget i, er Ole altid flittig med fotografiapparatet, så det hele kan opleves igen på hans gode billeder. Ole og hans hustru Wanda, der er fra Polen, har i de senere år også fungeret som rejseledere på busrejser til Polen. Det skulle være nogle festlige rejser, hvor der er mulighed for at nyde "husets vin", som de kalder den polske vodka. At Ole og Wanda er meget gæstfrie, har vi i huset nydt godt af, idet vi gennem mange år har holdt vores julefrokoster i hjemmet. Det har altid været hyggeligt og sjovt.

Alle i arresthuset ønsker dig et rigtig godt otium, og vi håber selvfølgelig at du også vil kikke forbi, når du kommer til Holstebro.

Personalet i Arresthuset i Holstebro

Strafskærpelse eller..?

Regeringen har som bekendt indført, at det er strafbart at undvige fra åbne og lukkede fængsler. Det er et godt initiativ. Men, trods de meget gode intentioner fra regeringen, så er hverdagen bare ikke altid sådan, ude i landet.

En 33-årig somalisk mand, der har afsonet en bøde på 4.000 kr. på Kærshovedgård, følte trang til at gå en tur under afsoningen. Den indsatte mødte hverken hegn eller mur, og mente derfor bare, at han kunne gå videre, til der kom et hegn. Sådan lød forklaringen til dommeren ved byretten i Herning. På trods af, indsatte var pågrebet **3 km** væk fra

fængslet, og 2 fængselsfunktionærer kunne forklare i retten, hvorledes indsatte var pågrebet, og at indsættelsen/indrulleringen forgik på dansk og engelsk, samt at der er markeret med skilte, hvor langt de indsatte må gå, så blev den indsatte frikendt af dommeren.

Tro det eller ej.

Værst af alt, i denne sag er, at det kan komme til at danne præcedens for eventuelle andre sager af lignende karakter. Spørgsmålet er blot, om det er dommeren, der ikke forstår hvordan de danske fængsler er - eller han mener, de indsatte har så store områder, de gerne må

bevæge sig på, inkl. en lang gåtur væk fra fængslet ad landevejen - på **3 km**. Måske er indsatte fritaget for helt at tænke under afsoningen - det vides ikke?

Det stiller jo også et andet spørgsmål, jeg vil lade stå åbent. Skal der mere hegn om åbne fængsler? Ja - mener jeg, da det vanskeliggør undvigelse/bortgang og vanskeliggør også indsmugling i de åbne fængsler. ■

*Afdelingsformand Steen V. Jensen
Kærshovedgård*